

**METINĖ TECHNINĖS PARAMOS VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
ATASKAITA UŽ 2008 M.**

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA

VEIKSMŲ PROGRAMA	Konvergencijos tikslas
	Lietuvos Respublika
	2007–2013 m.
	CCI2007LT051PO002
	Techninės paramos veiksmų programa
METINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA	2008 m.
	Data, kai stebėsenos komitetas patvirtina įgyvendinimo ataskaitą

2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Informacija apie veiksmų programos fizinę pažangą

Techninės paramos veiksmų programoje (toliau – TP VP) nenustatyti pagrindiniai veiksmų programos stebėsenos rodikliai, todėl duomenys apie šių rodiklių pasiekimą neteikiami. Informacija apie TP VP įgyvendinimo stebėsenos rodiklius pateikiama 3-ioje šios ataskaitos dalyje „Įgyvendinimas pagal prioritetus“.

Finansinė informacija

TP VP įgyvendinimo finansinė informacija pateikiama kaupiamuoju būdu pagal TP VP įgyvendinimo prioritetus. Kadangi 2007 metais TP VP įgyvendinimas nebuvo prasidėjęs, akumuliuoti skaičiai pateikti tik stulpelyje „Visa iš Komisijos gautų mokėjimų suma“. Kituose stulpeliuose pateikiama informacija už 2008 metus.

Atsižvelgiant į tai, kad visi finansiniai duomenys yra gaunami litais, žemiau pateiktoje lentelėje pateikti duomenys eurais, apskaičiuoti pagal kursą: 1 Eurais – 3,4528 Lt.

1 lentelė. Informacija apie VP finansinę pažangą

	Paramos gavėjų apmokėtos išlaidos, įtrauktos į vadovaujančiai institucijai pateiktus mokėjimo reikalavimus	Atitinkamas viešasis įnašas	Privačios išlaidos ⁽¹⁾	Už mokėjimus paramos gavėjams atsakingos įstaigos apmokėtos išlaidos	<i>(Eurais)</i> Visa iš Komisijos gautų mokėjimų suma
<i>I prioritetas</i> „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą,	0,00	0,00	0,00	0,00	4.664.435,90

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

administravimui“					
<i>Iš ESF finansuojamos išlaidos</i>					
Bendra suma	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	4.664.435,90
Pereinamojo laikotarpio paramos negaunantiems regionams iš bendros sumos tenkanti suma	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	4.664.435,90
Iš ERPF finansuojamų išlaidų bendra suma, jei veiksmų programa yra bendrai finansuojama iš ESF ¹	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	-

¹ Detali informacija apie kryžminį finansavimą pateikiama 3 ataskaitos dalyje „Įgyvendinimas pagal prioritetus“.

Lietuva negauna pereinamojo laikotarpio paramos, todėl eilutė „Pereinamojo laikotarpio paramą gaunantiems regionams iš bendros sumos tenkanti suma“ lentelėje nepateikiama.

TP VP yra finansuojama ESF fondo lėšomis, todėl „Iš ESF finansuojamų išlaidų bendra suma, jei veiksmų programa yra bendrai finansuojama iš ERPF“ nepateikiama lentelėje.

Informacija apie fondų lėšų panaudojimą pagal šių lėšų paskirstymą

Atsižvelgiant į tai, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos 2009 m. pradžioje, informacijos apie fondų lėšų panaudojimą pagal šių lėšų paskirstymą ataskaitiniu laikotarpiu nėra.

Parama pagal tikslines grupes

TP VP yra skirta užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos (toliau – ES) 2007–2013 struktūrinės paramos administravimo sistemos funkcionavimą ir pagal šią TP VP nevykdomos tipinės ESF veiklos, todėl informacija apie paramą pagal tikslines grupes neteikiama.

Gražinta ar pakartotinai panaudota parama

Atsižvelgiant į tai, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos 2009 m. pradžioje, informacijos apie gražintą ar pakartotinai panaudotą paramą ataskaitiniu laikotarpiu nėra.

Kokybinė analizė

Atsižvelgiant į tai, kad 2008 m. pilnai nepradėtas TP VP įgyvendinimas, negalime pateikti pilnos kokybinės TP VP įgyvendinimo analizės.

Toliau pateikiama informaciją apie bendrą socialinę-ekonominę situaciją Lietuvoje, Lisabonos strategijos įgyvendinimo pažangą, horizontalių prioritetų įgyvendinimą ir partnerystę.

Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimas ir partnerystė

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1139, nustatančio atsakomybės ir funkcijų paskirstymą tarp institucijų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklių 7.1 punktu, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 1K–138 „Dėl Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupės sudarymo“ buvo sudaryta

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupė (toliau – darbo grupė). Nors numatyta įsteigti keturias grupes horizontaliesiems prioritetams, visgi atsižvelgiant į tai, kad tose grupėse dalyvautų beveik tų pačių institucijų atstovai, buvo nuspręsta apsiriboti vienos darbo grupės įkūrimu. Tačiau esant poreikiu yra numatyta galimybė darbo grupėje steigti pogrupius, kurie užtikrintų atskirų horizontaliųjų prioritetų taikymą ir kuriems vadovautų institucijų, atsakingų už horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūrą pagal jiems priskirtas administruoti veiksmų programų priemones, atstovai.

Darbo grupė, atsižvelgdama į Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Žmoniškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų (toliau – veiksmų programos) tikslus, vykdo šias funkcijas:

1. analizuoja informaciją apie 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje ir veiksmų programose nustatytų horizontaliųjų prioritetų (darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo, informacinės visuomenės ir regioninės plėtros) įgyvendinimą, pateikiamą strategijos ir metinėse bei galutinėse veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitose;
2. teikia pasiūlymus koordinuojančiajai ir vadovujančiajai institucijoms, Stebėsenos komitetui ir veiksmų programų valdymo komitetams dėl horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo;
3. svarsto ir teikia pasiūlymus koordinuojančiajai ir vadovujančiajai institucijoms dėl mokymų poreikio 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą administruojančioms institucijoms horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo klausimais.

Siekiant įgyvendinti partnerystės principą, darbo grupės veikloje dalyvauja įvairių valstybinių institucijų, dalyvaujančių veiksmų programų įgyvendinime, socialinių, ekonominių ir regioninių partnerių atstovai. Taip pat numatyta, kad prireikus į darbo grupės posėdžius gali būti kviečiami nepriklausomi ekspertai.

2008 m. gegužės 23 d. įvyko pirmasis darbo grupės posėdis, kurio metu patvirtintas darbo grupės reglamentas, pristatytas teisinis/strateginis pagrindas, nustatantis horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą ir jų priežiūrą, aptarta informacija, susijusi su horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimu, kuri buvo pateikta 2007 m. veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitose bei nuspręsta surengti mokymus darbo grupės nariams horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo klausimais.

2008 m. birželio 19-20 d. surengtas mokomasis seminaras „*Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimas Lietuvoje*“, skirtas darbo grupės nariams. Pagrindinis seminaro tikslas – tobulinti horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo darbo grupės narių žinias ir įgūdžius apie horizontaliuosius prioritetus naudojant ES struktūrinę paramą, tobulinti 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimo dokumentus ir administravimo procesą horizontaliųjų prioritetų srityje, skatinti horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo darbo grupės narių bendravimą ir bendradarbiavimą. Seminaro metu pristatyti darnaus vystymosi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo, informacinės visuomenės ir regioninės plėtros prioritetai, jų turinys ir įgyvendinimo priemonės, horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo principai ir kt.

2008 m. rudenį pradėtos rengti Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo įsisavinant 2007–2013 metų ES struktūrinę paramą gairės (toliau – gairės), kurių rengimui buvo pritarta 2008 m. birželio 19-20 d. vykusio seminaro metu. Pirmasis gairių projektas parengtas 2008 m. pabaigoje. Gairėmis, apibrėžiančiomis horizontaliuosius prioritetus, jų pagrindinius tikslus, tikslines grupes bei pateikus pavyzdžius, kaip projektas galėtų prisidėti prie horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo, siekiama palengvinti ES struktūrinę paramą administruojančioms institucijoms geriau užtikrinti horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą. Taip pat šios gairės turėtų būti orientyras institucijoms, rengiant veiksmų programų ataskaitų dalis apie horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą.

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi

Atsižvelgiant į tai, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos 2009 m. pradžioje, reikšmingų problemų dėl atitikties Bendrijos teisės aktams ataskaitiniu laikotarpiu nenustatyta.

2.3. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

2008 metais nebuvo susidurta su reikšmingomis TP VP įgyvendinimo problemomis.

2008 m. rugsėjo 1 d. – 2008 m. gruodžio 24 d. laikotarpiu LR valstybės kontrolė vadovaujantis tarybos Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 straipsniu atliko veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos (toliau – VKS) auditą. Kadangi audituojamuoju laikotarpiu (2007 m.) VKS dar nebuvo pradėjusi veikti, Audito institucija rekomendacijų dėl VKS veikimo neturėjo.

2007–2013 m. LR sukurtos ES struktūrinės paramos VKS vertinimas buvo atliktas pagal Finansų ministerijos užsakymą audito kompanijos UAB „Ernst & Young Baltic“. 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos VKS vertinimo ataskaita buvo pateikta Europos Komisijai, Finansų ministerijai ir visoms VKS institucijoms.

Audito kompanija pateikė rekomendacijas dėl VKS tobulinimo, kurioms įgyvendinti institucijos sudarė veiksmų planus.

2.4. Veiksmų programos įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai (kai tinka)

Siekiant tinkamai ir efektyviai naudoti ES 2007–2013 m. techninę paramą, 2008 m. buvo patvirtinti pagrindiniai teisės aktai reglamentuojantys ES 2007–2013 m. techninės paramos paskirstymą bei administravimą.

2008 m. patvirtinti šie teisės aktai, kurie tiesiogiai įtakoja TP VP įgyvendinimą:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 780 patvirtintos Techninės paramos administravimo ir finansavimo taisyklės.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 782 patvirtintas Techninės paramos veiksmų programos priedas;
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 787 patvirtintas Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedas;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 788 patvirtintas Ekonomikos augimo veiksmų programos priedas;
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 789 patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedas;
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1225 patvirtintos Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės.

2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį (kai tinka)

Atvejai, kai buvo nustatytas esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį, nustatyti nebuvo.

2.6. Papildomumas su kitomis priemonėmis

ES struktūrinės paramos ir kitų ES finansinių instrumentų koordinavimą ir suderinamumą užtikrinančios priemonės:

2008 m. liepos 23 d. buvo priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai Nr. 788 „Dėl Ekonomikos augimo veiksmų programos priedo patvirtinimo“, Nr. 787 „Dėl Sanglaudos skatinimo

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

veiksmų programos priedo patvirtinimo“, Nr. 782 „Dėl Techninės paramos veiksmų programos priedo patvirtinimo“ ir Nr. 789 „Dėl Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedo patvirtinimo“. Minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais buvo patvirtinta didžioji dalis veiksmų programų prioritetus įgyvendinančių priemonių. Kiekvienos priemonės aprašyme yra dalis „Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu“, kurioje, jeigu būtina, priemonės lygmeniu yra detalizuojamos veiksmų programose pateikiamos takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais.

Siekiant tinkamai koordinuoti Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondo (EŽF) finansuojamus veiksmus ir ES struktūrinės paramos remiamas veiklas, Koordinuojančios institucijos atstovai (Finansų ministerija) dalyvauja Lietuvos 2007–2013 m. kaimo plėtros programos ir Lietuvos 2007–2013 m. žuvininkystės plėtros programos Stebėsenos komitetų veikloje. Atitinkamai Žemės ūkio ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, įgyvendindama Lietuvos 2007–2013 m. kaimo plėtros programą ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programą, dalyvauja Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti, veikloje. 2008 m. Koordinuojančios institucijos atstovai (Finansų ministerija) dalyvavo dviejuose Lietuvos 2007–2013 m. kaimo plėtros programos Stebėsenos komitetų posėdžiuose bei dviejuose Lietuvos 2007–2013 m. žuvininkystės plėtros programos Stebėsenos komitetų posėdžiuose.

Suderinamumas su Tarybos Reglamento 1083/2006 9 straipsnio nuostatomis, susijusiomis su Jungtinių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) tikslų įgyvendinimu (atnaujinta Lisabonos strategija)

2008 m. spalio 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Nacionalinę Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programą, kurios pagrindas yra atnaujinta Lisabonos strategija. Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programos 3 priede pateiktas Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programos ir ES struktūrinių fondų koordinavimo apibūdinimas. Išskirtini tokie pagrindiniai aspektai:

- Lietuvos ES struktūrinės paramos panaudojimo strateginiai dokumentai ir Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programa, turi tą patį pagrindą – atnaujintą Lisabonos strategiją. Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija ir veiksmų programos šiai strategijai įgyvendinti parengtos atsižvelgiant į Bendrijos sanglaudos politikos strategines gaires, kuriose nustatyti ES sanglaudos politikos prioritetai. Gairėmis siekiama ES sanglaudos politikos tikslus glaudžiau susieti su Lisabonos strategijos tikslais, todėl tiek Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa, tiek Lietuvos ES struktūrinės paramos panaudojimo strateginiai dokumentai turi tą patį pagrindą – Lisabonos strategijos tikslus.

- Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos Konvergencijos tikslui įgyvendinti 2 priede yra išskirtas ES struktūrinės paramos panaudojimas Lisabonos strategijos įgyvendinimo tikslais. Pažymėtina, kad daugiau nei pusė ES struktūrinės paramos (54,6 proc.) yra numatyta sritims, susijusioms su pagrindiniais atnaujintos Lisabonos strategijos prioritetais.

- Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos ir ES struktūrinės paramos panaudojimo dokumentai įgyvendinami integraliai. Vadovaujantis 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu Nr. 1083/2006, kasmetinėje Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos ataskaitoje turi būti dalis apie ES struktūrinės paramos poveikį Lisabonos strategijos tikslų siekimui. Kitaip tariant, kasmetinė Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos įgyvendinimo ataskaita bus įtraukta į Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programos ataskaitą.

- ES struktūrinės paramos panaudojimo dokumentuose nustatyti tokie pagrindiniai kiekybiniai uždaviniai iki 2015 metų:

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

- Padidinti užimtumo lygį: 15-64 metų amžiaus grupėje iki 70 procentų (2004 metais 61,2 procento), 55-64 metų amžiaus grupėje – iki 52 procento (2004 metais 47,1 procento).
- Padidinti išlaidas mokslinių tyrimų ir technologinei plėtrai (MTTP) iki 2,2 procento BVP (2004 metais 0,76 procento).
- Padidinti darbo našumą iki 65 procento ES-15 vidurkio (2004 metais 41,7 procento).

Kadangi Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa skirta 2008–2010 metų laikotarpiui, o Lietuvos ES struktūrinės paramos panaudojimo dokumentai 2007–2013 metų laikotarpiui, dokumentuose nurodyti skirtingi kiekybiniai rodikliai.

2.7 Susitarimai dėl stebėsenos

Stebėsenos komitetas

2008 m. buvo surengti penki Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti (toliau – Stebėsenos komitetas) posėdžiai: keturi įprasti ir vienas skirtas Žmoniškųjų išteklių plėtros veiksmų programos įgyvendinimo pažangai aptarti. Papildomai svarbiems ir skubiems klausimams spręsti buvo suorganizuotos keturios rašytinės procedūros, t.y. visus Komiteto narius apklausus raštu ir/arba elektroniniu paštu, buvo priimti Veiksmų programų įgyvendinimui reikšmingi sprendimai.

Stebėsenos komiteto posėdžiuose buvo svarstomi ir tvirtinami veiksmų programų atitinkamų priemonių specialieji projektų atrankos kriterijai, aptartos ir patvirtintos veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitos už 2007 m., patvirtini Komiteto darbo reglamento pakeitimai bei preliminarus posėdžių tvarkaraštis 2008 ir 2009 m. Taip pat pritarta pasiūlymams dėl Sanglaudos skatinimo veiksmų programos keitimo

ES struktūrinės paramos vertinimo koordinavimas

Pagal atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 6.8 punktą, ES Sanglaudos politikos ir struktūrinės paramos koordinavimo departamento Vertinimo skyrius, atlikdamas koordinuojančios institucijos funkcijas, 2008 m.:

- parengė ir patvirtino 2008 ir 2009 m. ES struktūrinės paramos vertinimo planus;
- užtikrino 2008 m. plano įgyvendinimą;
- periodiškai Vertinimo partnerystės posėdžiuose informavo Europos Komisiją apie ES struktūrinės paramos vertinimo rezultatus;
- organizavo Vertinimo koordinavimo grupės veiklą;
- koordinavo ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimo veiklą.

Vertinimo koordinavimo grupės veikla

Vertinimo koordinavimo grupė, kurios sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 1K-344 „Dėl vertinimo koordinavimo grupės sudarymo“ (toliau – VKG), atlikdama ES struktūrinės paramos vertinimo veiklos koordinatoriaus funkciją, per 2008 m. rinkosi į penkis VKG posėdžius.

Pirmajame posėdyje (2008 m. sausio 10 d.) buvo svarstomas 2008 m. vertinimo planas: apžvelgti institucijų vertinimo poreikiai, aptarta kiekviena 2008 m. vertinimo plano projekto pozicija. VKG nariai bendru sutarimu iš esmės pritarė 2008 m. vertinimo plano projektui.

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

Antrajame posėdyje (2008 m. birželio 3 d.) buvo aptariamas vertinimo rekomendacijų vaidmuo didinant ES struktūrinių fondų paramos efektyvumą, taip pat pristatyta institucijų 2008 m. atliekamų vertinimų įgyvendinimo eiga.

Trečiajame posėdyje (2008 m. rugsėjo 23 d.) buvo aptariamas 2008 m. vertinimo plano įgyvendinimas, pristatyti 2009 m. ES struktūrinės paramos vertinimo prioritetai ir 2009 m. vertinimo plano rengimo eiga. Taip pat svarstytas Vertinimo ataskaitų stiliaus vadovas. Bendru sutarimu nutarta pritarti 2008 m. vertinimo plano keitimui, patvirtinti Vertinimo ataskaitų stiliaus vadovą ir jį paskelbti ES struktūrinės paramos svetainėje (www.esparama.lt) bei išleisti nedideliu tiražu.

Ketvirtajame posėdyje (2008 m. lapkričio 4 d.) aptarti institucijų vertinimo poreikiai 2009 m., pristatytas 2009 m. vertinimo plano projektas, pagrindžiant poreikių apimtį ir numatytas lėšas. Nutarta su VKG nariais toliau derinti 2009 m. vertinimo plano projektą.

Penktajame posėdyje (2008 m. lapkričio 28 d.) pristatytos ES struktūrinės paramos vertinimo procedūros, aptartas 2009 m. vertinimo plano projektas bei vertinimo plano rengimo procedūrų formalizavimas. VKG nariai bendru sutarimu iš esmės pritarė 2009 m. vertinimo plano projektui bei pristatytoms metinio ES struktūrinės paramos vertinimo plano, paraiškos dėl ES struktūrinės paramos vertinimo poreikio, Vertinimo rekomendacijų įgyvendinimo lentelės, Pasiūlymų dėl metinio ES struktūrinės paramos vertinimo plano keitimo formoms.

ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas 2008 metais

Siekiant stiprinti vertinimo gebėjimus surengti **trys seminarai** VKG nariams ir kitiems ES struktūrinės paramos planavimo ir koordinavimo institucijų darbuotojams:

- 2008 m. vasario 7-8 d. seminaras "Vertinimo projekto rengimas ir įgyvendinimas",
- 2008 m. rugpjūčio 27 d. seminaras "Apklausų ir ekonometrinio modeliavimo metodų naudojimas vertinime",
- 2008 m. lapkričio 7 d. seminaras "Viešųjų pirkimų įstatymo naujovės ir praktiniai paslaugų pirkimo klausimai".
- 2008 m. rugsėjo 5 d. organizuota **konferencija** "ES struktūrinės paramos poveikis užimtumui Lietuvoje".

Išleistas **leidinys** „Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planavimas ir organizavimas Lietuvoje“, kuriame pristatytos ES struktūrinės paramos vertinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1K-018, nuostatos ir ES struktūrinės paramos vertinimo organizavimo klausimai.

2008 m. rugsėjo mėn. **pradėtas projekto „ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje“ įgyvendinimas**. Pagal šį projektą, kurio biudžetas 87 tūkst. eurų, iki 2009 m. gegužės mėn. bus:

- parengta ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimo galimybių studija ir priemonių planas, kuriuo vadovaujantis bus vykdoma tolesnė vertinimo galimybių stiprinimo veikla;
- parengtas mokymų planas ir organizuojami mokymai VKG nariams ir kitiems ES struktūrinės paramos planavimo ir koordinavimo institucijų darbuotojams;
- rengiami vertinimo metodiniai dokumentai; organizuojami pažintiniai vizitai į kitas ES šalis (2008 m. suorganizuotas pažintinis vizitas Portugalijoje);
- suorganizuota tarptautinė konferencija vertinimo kokybės ir rezultatų naudojimo klausimais;
- įgyvendintos kitos vertinimo galimybių stiprinimo priemonės.

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

2008 m. pagal į 2008 m. vertinimo planą įtrauktus vertinimus nebuvo išmokėta ES ir bendrojo finansavimo lėšų, nes minėti vertinimai ir vertinimo galimybių stiprinimo projektas bus įgyvendinti per 2009 metus.

2.8. Nacionalinis veiklos rezervas (jei taikoma, ir tik dėl 2010 m. įgyvendinimo ataskaitos)

Netaikoma.

3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS

Veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo pažanga yra vertinama remiantis prie jo įgyvendinimo prisidedančių uždavinių įgyvendinimo pažanga. Uždavinio įgyvendinimo sėkmė matuojama uždavinio stebėsenos rodiklių pasiekimais.

3.1. 1 prioritetas „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimui“

3.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Informacija apie TP VP 1 prioriteto „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimui“ (toliau – 1 prioritetas) fizinę pažangą, išreikšta 1 prioriteto įgyvendinimo uždavinių stebėsenos rodiklių pasiekimais, pateikiama akumuliuotu būdu (neįskaitant pradinių reikšmių), t. y. duomenys apie šių stebėsenos rodiklių pasiekimą pateikiami už 2007 ir 2008 TP VP įgyvendinimo metus. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad 2007 metais TP VP nebuvo faktiškai pradėta įgyvendinti (buvo atliekami tik parengiamieji darbai, susiję su teisiniu reglamentavimu), o 2008 metais įgyvendinimas buvo pradėtas, bet rodikliai dar nepasiekti), todėl pateikiami tik pradinių pagrindinių rodiklių reikšmių duomenys.

2 lentelė. Prioriteto fizinė pažanga

Rodikliai	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso ³	
1 uždavinys „Sukurti ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimo sistemą ir užtikrinti efektyvų šios sistemos funkcionavimą įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei Žmoniškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programas“											
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbantys valstybės tarnautojai ir darbuotojai, kurie patobulino kvalifikaciją per N metus (jiems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir jie mokėsi (įvykdė individualiose kvalifikacijos tobulinimo planuose numatytus metinius mokymo planus) ir išdirbo ES struktūrinės paramos administravimo srityje N+1 metus	Pasiekimas	NA ¹	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
	Pradinis taškas ²	602	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

Rodikliai	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso ³	
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbantys valstybės tarnautojai ir darbuotojai, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir kurie mokėsi (įvykdė individualiuose kvalifikacijos tobulinimo planuose numatytus metinius mokymo planus (nustatoma kasmet (ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir kurie mokėsi, skaičius ir procentas bus nustatomi nuolat pagal atsakingų institucijų teikiamą informaciją)	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas vnt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	542
	Pradinis taškas	602	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbantys valstybės tarnautojai ir darbuotojai, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir kurie mokėsi (įvykdė individualiuose kvalifikacijos tobulinimo planuose numatytus metinius mokymo planus (nustatoma kasmet (ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir kurie mokėsi, skaičius ir procentas bus nustatomi nuolat pagal atsakingų institucijų teikiamą informaciją)	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas proc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90
	Pradinis taškas	602	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 uždavinys. „Gerinti pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės informuotumą apie ES struktūrinę paramą, Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus“											
Įgyvendintomis informavimo ir viešinimo iniciatyvomis pasinaudojusi, t.y.	Pasiekimas	0	44	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	44

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso ³
žinanti apie ES struktūrinę paramą Lietuvai 2007–2013 m., visuomenės dalis	Tikslas proc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
	Pradinis taškas	NA	44	-	-	-	-	-	-	-	-
Įgyvendintų informavimo ir viešinio iniciatyvų (informavimo kampanijos konferencijos, seminarų ciklai, tinklalapiai ir kt.) skaičius	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas vnt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
	Pradinis taškas	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 uždavinys. „Atlikti Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų vertinimą ir stiprinti vertinimo galimybes“											
Vertinimo rekomendacijos, priimtos įgyvendinti	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas proc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
	Pradinis taškas	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atlikti strateginiai vertinimai	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	Tikslas vnt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
	Pradinis taškas	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ NA – rodo, kad atsižvelgiant į tai, kad dar nėra stebėsenos rodiklių pasiekimų, pasiekimo duomenys neprieinami.

² Pradinis taškas – nurodoma pagrindinio stebėsenos rodiklio pradinė reikšmė programavimo periodo pradžioje, kaip nurodyta veiksmų programoje. Jeigu veiksmų programoje pradinė reikšmė nebuvo pateikta, nurodoma stebėsenos rodiklio gauta atlikus vertinimą ir pateikiama atitinkamų prie metu informacijos.

³ Stulpelyje „Iš viso“ pateikiama planuojama pasiekti stebėsenos rodiklio reikšmė, t. y. stebėsenos rodiklio pasiekimo skaitinė išraiška 2015 m. Reikšmė pateikiama kaip pokytis per TP VP įgyvendinimo laikotarpį (neįskaitant pradinės reikšmės).

Atsižvelgiant į tai, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos 2009 m. pradžioje, informacijos apie TP VP nustatytus 1 prioriteto priemonės „ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimas“ įgyvendinimo stebėsenos rodiklius ataskaitiniu laikotarpiu pateikti negalime. Informacija apie minėtų rodiklių pasiekimą bus pateikta su metine veiksmų programų įgyvendinimo ataskaita už 2009 m.

Į 2008 m. vertinimo planą įtraukti vertinimo projektai ir vertinimo galimybių stiprinimo projektas bus įgyvendinti per 2009 metus. Projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos tik 2009 m. pradžioje. Atsižvelgiant į aukščiau minėtus faktus, informacijos apie TP VP nustatytus 1 prioriteto priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ įgyvendinimo stebėsenos rodiklius ataskaitiniu laikotarpiu pateikti negalime. Informacija apie minėtų rodiklių pasiekimą bus pateikta su metine veiksmų programų įgyvendinimo ataskaita už 2009 m.

2008 m. buvo atlikta apklausa, nustatant 1 prioriteto priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ įgyvendinimo stebėsenos rodiklio „Vertinimo rekomendacijos, priimtos įgyvendinti“ pradinis taškas. Rekomendacijos, dėl kurių buvo imtasi kokių nors veiksmų (parengiamųjų ar įgyvendinimo), vidutiniškai sudaro 71 proc. TP VP rodikliu „Vertinimo rekomendacijų, priimtų įgyvendinti, skaičius (proc.)“ siekiama, kad priimtų rekomendacijų naujuoju programiniu

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

laikotarpiu būtų ne mažiau nei 70 proc. Lyginant su pradine padėtimi, galima teigti, kad šis siekis yra nepakankamai ambicingas. Tačiau šio kiekybiškai išreikšto uždavinio didinimo galimybė galėtų būti nagrinėjama tik po kelių pirmųjų įgyvendinimo metų, priklausomai nuo faktinio priimtų rekomendacijų procento.

Kokybinė analizė

TP VP 1 prioriteto įgyvendinimui 2008 metais buvo patvirtintos 3 priemonės „ES struktūrinės administravimo sistemos sukūrimas ir efektyvus jos funkcionavimas“, „4VP. Informavimas ir viešinimas“ ir „ES struktūrinės paramos vertinimas“. Buvo patvirtinti 3 finansavimo sąlygų aprašai, po vieną kiekvienai priemonei. Bendra planuojamo skirti finansavimo (ES lėšos) suma – 109.751.433,04 eurų.

Pagrindinės tikslinės grupės, kurioms planuojama skirti finansavimo lėšas yra: įgyvendinant ES fondų administravimo veiklas – ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie atlieka TP VP administravimo funkcijas; įgyvendinant informavimo ir viešinimo veiklas – visuomenė (vyrai ir moterys, įvairaus amžiaus, išsilavinimo ir socialinės padėties, miestų ir kaimų gyventojai, pareiškėjai ir projektų vykdytojai, ekonominiai ir socialiniai partneriai, politikai ir kiti visuomenės nuomonės formuotojai, ES institucijų atstovai, žiniasklaida), atsižvelgiant į viešinimo ir informavimo tikslus ir įvertinus tikslinių grupių poreikius, metiniuose informavimo ir viešinimo priemonių planuose kiekvienai tikslinei grupei numatomos konkrečios informavimo ir viešinimo priemonės; įgyvendinant vertinimo veiklas – Vertinimo koordinavimo grupės nariai, kitų ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, nepriklausomi vertintojai, socialiniai ekonominiai partneriai, visuomenė.

TP VP ir Lietuvos Respublikos nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta, kad įgyvendinant TP VP 1 prioritetą gali būti naudojamas kryžminis finansavimas. Šis finansavimas numatomas tais atvejais, kada įgyvendinant minėtą prioritetą reikės įsigyti ilgalaikio turto, pavyzdžiui įrangos ir baldų, reikalingų ES struktūrinę paramą administruojančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo vietoms įrengti.

Atsižvelgiant į tai, kad reglamento Nr. 1083/2006 34 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad ESF papildomai ir neviršydamas 10 proc. Bendrijos lėšų limito kiekvienai veiksmų programos prioritetinei kryptiai, gali finansuoti veiksmus, patenkančius į kito fondo paramos taikymo sritį su sąlyga, kad jie būtini veiksmui tinkamai įgyvendinti ir yra tiesiogiai su juo susiję, bei siekiant įgyvendinti minėtą nuostatą, kiekvienais ateinančiais metais, skiriant papildomą 2007–2013 m. ES techninę paramą, bus įvertinamas ir nustatomas maksimalus kryžminio finansavimo būdu galimas skirti 2007–2013 m. ES techninės paramos dydis.

Detali informacija apie ES techninę pagalbą administravimui ir apie ES struktūrinės paramos vertinimo priemonės vykdomas veiklas pateikiama ataskaitos 6 dalyje, o apie informavimo ir viešinimo priemonių analizę – 7 dalyje.

3.1.2. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

Reikšmingų problemų, su kuriomis buvo susidurta, nebuvo.

4. ESF PROGRAMOS: DARNA IR KONCENTRACIJA

TP VP yra skirta užtikrinti efektyvų ES 2007–2013 struktūrinės paramos administravimo sistemos funkcionavimą ir pagal šią VP nevykdomos tipinės ESF fondo veiklos, todėl informacija apie darną ir koncentraciją neteikiama.

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

5. ERPF (SANGLAUDOS FONDO) PROGRAMOS: STAMBŪS PROJEKTAI

Netaikoma.

6. TECHNINĖ PAGALBA

Vadovaujantis reglamento Nr. 1083/2006 46 straipsnio nuostatomis, iš 2007–2013 m. ES techninės paramos galima finansuoti veiksmų programų parengiamąją, valdymo, stebėsenos, vertinimo, informacinę ir kontrolės veiklą bei veiklą, skirtą sustiprinti ES fondų paramos panaudojimo administracinius gebėjimus.

Siekiant tinkamai įgyvendinti projektus pagal TP VP 1 prioritetą, iš projektui skirtos 2007–2013 m. ES techninės paramos finansuotinos išlaidos nustatytos Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 (Žin., 2007, Nr. 117-4789).

2008 m. pabaigoje institucijos, kurioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139, priskirtos ES struktūrinės paramos administravimo funkcijos, siekdamos įgyvendinti projektus pagal TP VP 1 prioritetą, pateikė paraiškas.

2008 m. pabaigoje techninės paramos gavėjams, kurie įgyvendins projektus pagal TP VP 1 prioritetą, buvo paskirstyta 21 proc. 2007–2013 m. ES techninės paramos, skirtos 1 prioriteto įgyvendinimui.

Kadangi Techninės paramos administravimo ir finansavimo taisyklės buvo patvirtintos 2008 m. liepos 23 d. Lietuvos Vyriausybės nutarimu Nr. 780, Projektų finansavimo sąlygų aprašas Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų prieduose numatytoms veiksmų programų administravimo priemonėms patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 1K-297, Projektų finansavimo sąlygų aprašas Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų prieduose numatytoms informavimo ir viešinimo priemonėms patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1K-320, buvo skirtos ir leidžiamos „laikinosios“ biudžeto programos lėšos veiksmų programų administravimo, informavimo ir viešinimo bei vertinimo veikloms finansuoti, o patvirtinus projektus ir įvertinus patirtų išlaidų tinkamumą jos bus deklaruojamos (arba jų dalis) Europos Komisijai kaip TP VP programos išlaidos. Įgyvendinant veiksmų programas bei siekiant efektyviai panaudoti techninės paramos lėšas, institucijos:

1. samdė darbuotojus - buvo mokamas darbo užmokestis valstybės tarnautojams ir darbuotojams už funkcijas, susijusias su ES 2007–2013 m. veiksmų programų administravimu,
2. stiprino institucijų ES struktūrinių fondų administravime dalyvaujančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų administraciniai gebėjimus - buvo apmokamos kvalifikacijos kėlimo išlaidos. Mokymai buvo organizuojami kursų, seminarų, konferencijų ar kitų renginių forma Lietuvoje, ES šalyse, siekiant įgyti daugiau ir kokybiškesnių žinių apie kitų ES valstybių geriausią praktiką ES struktūrinių fondų valdymo srityje, pasidalinti problemomis ir jų sprendimų būdais ir šias žinias pritaikyti Lietuvoje,
3. įsigijo prekes ir paslaugas, reikalingas institucijų kompetencijai priskirtų funkcijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas vykdymui: buvo apmokama baldų, ir įrangos įsigijimo, nuomos, eksploatavimo, draudimo, remonto ir kitos susijusios išlaidos, taip pat biuro prekių,

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

telekomunikacijų, pašto paslaugų, kitų priemonių įsigijimo ir nuomos išlaidos, patalpų nuomos, eksploatavimo, draudimo išlaidos ir kitos su tuo susijusios išlaidos,

4. naudojantis informavimo ir viešinimo priemonėmis – televizija, lauko reklama, radiju, spauda, buvo siekiama geriau informuoti visuomenę apie Europos Bendrijos vaidmenį įgyvendinant veiksmų programas, užtikrinant ES struktūrinės paramos skaidrumą ir viešą informaciją apie veiksmų programas pateikimą visoms tikslinėms grupėms.

Kol neatliktas patirtų išlaidų tinkamumo vertinimas pagal TP VP patirtų ir pripažintų išlaidų suma nenustatyta.

Užsitęsęs teisės aktų, nustatančių ES 2007–2013 m. techninės paramos paskirstymo, išmokėjimo, taip pat atsiskaitymo už panaudotą techninę paramą procedūras, parengimui ir patvirtinimui, techninės paramos paskirstymui bei projektų finansavimo ir administravimo sutarčių sudarymui su techninės paramos gavėjais, ES struktūrinės paramos administravimo sistemos darbuotojų turima kvalifikacija bus analizuojama ir jų kompetencijos poreikiai bus vertinami bei atitinkamai strategija, skirta užtikrinti reikiamą ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių darbuotojų kvalifikaciją, bus rengiama 2009 metais. Įsipareigojimas sukurti mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemą, skirtą valstybės tarnautojų ir darbuotojų, atliekančių ES struktūrinės paramos administravimo funkcijas, administraciniams gebėjimams stiprinti, yra nustatytas ir Penkioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. XI-52 (Žin., 2008, Nr. 146-5870). 2009 m. pradžioje buvo atlikta priemonių, kurias naudoja ES struktūrinę paramą administruojančios institucijos savo darbuotojų reikiamai kompetencijai ir motyvacijai užtikrinti, analizė.

Informacija apie ES struktūrinės paramos vertinimus, finansuojamus iš TP VP

Prielaidos

Priemonės VP4-1.3-FM-01-V „ES struktūrinės paramos vertinimas“ tikslas – pagerinti ES struktūrinės paramos panaudojimo kokybę, veiksmingumą ir nuoseklumą, tobulinti veiksmų programų įgyvendinimą.

Šio tikslo siekimui ir ES struktūrinės paramos vertinimams inicijuoti ir įgyvendinti per 2008 metus buvo sukurtos šios prielaidos:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir finansų ministro įsakymais patvirtinti bendrieji ES struktūrinės paramos administravimo teisės aktai;

Finansų ministro įsakymais patvirtinti 2008 ir 2009 m. ES struktūrinės paramos vertinimo planai (žiūr. Planuojami vertinimai);

Patvirtintas projektų finansavimo sąlygų aprašas ŽIP, EA, SS ir TP veiksmų programų prieduose numatyti ES struktūrinės paramos vertinimo priemonės.

Planuojami vertinimai

2008 m. vasario 20 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-065 buvo patvirtintas 2008 m. ES struktūrinės paramos vertinimo planas (toliau – vertinimo planas). Šis planas apima 13 einamųjų strateginių ir veiklos vertinimų bei ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimo Lietuvoje projektą – viso už 732 tūkst. eurų.

2008 m. vertinimo plane ES struktūrinės paramos panaudojimui įvertinti, finansuojant iš TP VP, yra numatyti šie strateginiai vertinimai ir vertinimo galimybių stiprinimo Lietuvoje projektas – iš viso už 467 tūkst. eurų:

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

„Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų poveikio bendrajam vidaus produktui (BVP) vertinimas“. Vertinimo tikslas – nustatyti ES struktūrinių fondų poveikį Lietuvos BVP, įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą (toliau – BPD).

„ES struktūrinių fondų paramos pagal BPD įgyvendinimo suderinamumo vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – apibendrinti ES struktūrinių fondų paramos pagal BPD įgyvendinimo suderinamumą su nacionaliniais ir ES strateginiais dokumentais (prioritetais) bei su kitomis ES finansinėmis priemonėmis.

„Lietuvos plėtros prioritetų 2014 - 2020 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo laikotarpiu vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – nustatyti Lietuvos ūkio plėtros tendencijas ir pateikti pasiūlymus dėl Lietuvos plėtros prioritetų po 2013 m., kurių sėkmingam įgyvendinimui būtų tikslinga naudoti 2014–2020 m. laikotarpiu numatomą gauti ES struktūrinę paramą

„Švietimo ir mokslo ministerijos administruojamų Lietuvos 2004-2006 metų bendrojo programavimo dokumento priemonių įgyvendinimo veiksmingumo vertinimas (I etapas)“. Šio vertinimo tikslas – nustatyti ES struktūrinės paramos švietimui ir mokslui naudojimo veiksmingumą, įvertinant Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – Ministerija) administruojamų BPD priemonių įgyvendinimo rezultatus ir jų poveikį šalies ūkio bei visuomenės poreikiams bei tęstinumą ateityje; taip pat surinkti informaciją apie Ministerijos administruojamų BPD priemonių tikslų, uždavinių ir rodiklių pasiekimą, kuri bus reikalinga rengiant galutinę BPD įgyvendinimo ataskaitą ir atsiskaitant Europos Komisijai ir visuomenei už Ministerijos administruojamų BPD priemonių įgyvendinimą.

„BPD 3.3 priemonės „Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra“ poveikio vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – apibrėžti BPD 3.3 priemonės poveikį Lietuvos informacinės visuomenės sektoriui ir parengti rekomendacijas dėl tikslingesnio ir efektyvesnio ES struktūrinės paramos panaudojimo informacinės visuomenės plėtros srityje 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu.

„2004-2006 m. ES struktūrinės paramos poveikio Lietuvos transporto sektoriui įvertinimas“. Šio vertinimo tikslas – atlikti BPD 1 prioriteto 1.1 priemonės „Transporto infrastruktūros prieinamumo ir paslaugų kokybės gerinimas“ projektų ir jiems skirtų ES struktūrinių fondų bei nacionalinio bendrojo finansavimo paramos lėšų panaudojimo transporto sektoriuje analizę ir nustatyti poveikį transporto sektoriui.

„Regioninės dimensijos įgyvendinimo efektyvumo vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – sukurti metodologiją regioninės dimensijos įgyvendinimo efektyvumui įvertinti.

„Vertinimo koordinavimo grupės vertinimo gebėjimų stiprinimas ir vertinimo galimybių plėtra Lietuvoje“. Šio projekto tikslas - formuoti ES struktūrinės paramos vertinimo gebėjimus Lietuvoje ir skleisti žinias apie vertinimą.

2008 m. gruodžio 19 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-1453 buvo patvirtintas 2009 m. vertinimo planas, apimantis 12 einamųjų strateginių ir veiklos vertinimų bei ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimo Lietuvoje projektą už 1,028 tūkst eurų.

2009 m. vertinimo plane ES struktūrinės paramos panaudojimui įvertinti, finansuojant iš TP VP, yra numatyti šie strateginiai ir einamieji vertinimai ir vertinimo galimybių stiprinimo Lietuvoje projektas – iš viso už 883 tūkst. eurų:

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

„Kokybinis ir kiekybinis pasiektų Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento (toliau – BPD) tikslų ir uždavinių vertinimas.“ Šio vertinimo tikslas - tobulinti Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos panaudojimą ir už jį atsiskaityti, apibendrinant visų BPD laikotarpio atliktų vertinimų rezultatus, kokybiškai ir kiekybiškai įvertinant BPD poveikį visiems Lietuvos ūkio sektoriams bei parengiant išsamų ir konsoliduotą viso BPD poveikio vertinimą, detaliam išanalizavus 2004–2006 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo rezultatus ir BPD užsibrėžtų tikslų ir uždavinių pasiekimą pagal visus BPD prioritetus ir priemones.

„BPD 4.8, 4.9 ir 4.10 priemonių įgyvendinimo ir šių priemonių įgyvendinimo poveikio Lietuvos žuvininkystės sektoriui vertinimas“. Šio vertinimo tikslas - nustatyti BPD poveikį Lietuvos žuvininkystės sektoriui, detaliam išanalizavus pagal BPD 4.8, 4.9 ir 4.10 priemones įgyvendinamų projektų tikslų pasiekimą bei nustačius pagrindines minėtų BPD priemonių įgyvendinimo problemas.

„Ūkio ministerijos kompetencijai priskirtų bendrai finansuojamų iš ES struktūrinių fondų lėšų ekonomikos sektorių būklės pokyčių vertinimas (I etapas)“. Šio vertinimo tikslas - tobulinti ES struktūrinės paramos panaudojimą Ūkio ministerijos kompetencijai priskirtuose ekonomikos sektoriuose, siekiant sukurti proaktyvią ES paramos panaudojimo poreikių vertinimo sistemą bei įvertinant Ūkio ministerijos administruojamų veiksmų programų įgyvendinamų priemonių aktualumą esant pakitusiai ekonominei situacijai.

„Mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų sumažėjimo paramą gavusiuose regionuose tyrimas“. Vertinimo tikslas – nustatyti BPD poveikį sveikatos apsaugos sektoriui, detaliam išanalizavus Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamos BPD 1.4 priemonės poveikį mirtingumui nuo širdies ir kraujagyslių ligų ES struktūrinę paramą gavusiuose regionuose.

„Švietimo ir mokslo ministerijos administruojamų BPD priemonių įgyvendinimo poveikio vertinimas (II etapas)“. Vertinimo tikslas - išanalizuoti BPD poveikį švietimo ir mokslo sektoriui, šalies ūkio ir visuomenės poreikiams, siekiant užtikrinti pagal BPD priemones remiamų veiklų ir jų rezultatų tęstinumą ateityje.

„Valstybės projektų planavimo, taikomo įgyvendinant 2007–2013 m. veiksmų programas ir planuojant ES lėšas, tinkamumo ir efektyvumo vertinimas“. Šio vertinimo tikslas - tobulinti valstybės projektų planavimą, taikomą įgyvendinant 2007–2013 m. veiksmų programas ir planuojant ES lėšas, įvertinant valstybės projektų planavimo tinkamumą ir efektyvumą bei detaliam išanalizavus Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos (toliau – ŽIPVP) 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonių planavimo tinkamumą ir efektyvumą, taip pat TP VP priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ planavimo tinkamumą ir efektyvumą.

„Pagal 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos strategiją įgyvendinamų veiksmų programų einamasis stebėsenos rodiklių tinkamumo vertinimas“. Šio vertinimo tikslas - tobulinti 2007–2013 m. veiksmų programų (prioritetų ir priemonių) stebėsenos rodiklių naudojimą, įvertinant, ar nustatyti stebėsenos rodikliai yra tinkami Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje bei pačiose veiksmų programose ir jų prieduose nustatytų tikslų ir uždavinių pasiekimui matuoti.

„2007–2013 m. ES struktūrinės paramos specialiųjų atrankos kriterijų vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – tobulinti 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos specialiųjų atrankos kriterijų taikymą, įvertinant patvirtintus specialiuosius atrankos kriterijus, jų tinkamumą ir pakankamumą, atsižvelgiant į veiksmų programų (prioritetų ir priemonių) tikslus, detaliam

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

išanalizavus ŽIPVP specialiuosius atrankos kriterijus ir įvertinus, ar vadovaujantis patvirtintais atrankos kriterijais yra sudaromos tinkamos prielaidos atrinkti ŽIPVP projektus.

„Regionų projektų planavimo ir įgyvendinimo sistemos efektyvumo vertinimas“. Šio vertinimo tikslas – tobulinti regionų projektų planavimo ir įgyvendinimo sistemą, atliekant regionų projektų planavimo ir įgyvendinimo sistemos efektyvumo vertinimą ir parengiant metodiką tolesniam jos efektyvumo vertinimui.

„Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 2“. Šio projekto tikslas – stiprinti ES struktūrinės paramos vertinimo galimybes Lietuvoje, įgyvendinant ES struktūrinės paramos vertinimo plane numatytas priemones.

Atlikti vertinimai

Paraiškos 2008 m. vertinimo plane numatytiems vertinimams finansuoti įgyvendinančiai institucijai buvo pateiktos 2008 m. pabaigoje, suplanuoti vertinimai ir vertinimo galimybių stiprinimo projektas bus įgyvendinti per 2009 metus.

7. INFORMACIJA IR VIEŠINIMAS

Remiantis Finansų ministro 2008 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 1K-352 „Dėl 2008–2009 metų informavimo ir viešinimo priemonių plano informavimo apie Europos Sąjungos struktūrinę paramą planui įgyvendinti patvirtinimo“, pagrindiniai informavimo apie ES struktūrinę paramą ir jos viešinimo tikslai 2008–2009 m. yra:

1. Informuoti apie ES struktūrinės paramos Lietuvai naują etapą ir kokybinius jo pokyčius, stiprinti ES struktūrinės paramos ir jos rezultatų svarbos suvokimą tarp įvairių tikslinių grupių;

2. Užtikrinti informacijos apie ES struktūrinės paramos veiksmų programas sklaidą ir Europos Bendrijos vaidmenį jas įgyvendinant, įvairius ES paramos panaudojimo ir administravimo aspektus, skaidrų paramos administravimą;

3. Stiprinti institucijų, atsakingų už ES struktūrinės paramos panaudojimą, administravimo gebėjimus, informavimo ir viešinimo veiklų efektyvų planavimą, tarpinstitucinį koordinavimą.

Esama situacija

Siekiant nustatyti ES struktūrinės paramos ir atskirų veiksmų programų žinomumą, visuomenės informacijos apie ES struktūrinę paramą poreikį bei įvertinti informacijos apie ES struktūrinę paramą šaltinius, 2008 metų pabaigoje buvo atliktas **visuomenės nuomonės tyrimas**. Šio tyrimo duomenys rodo, kad dauguma apklausoje dalyvavusių Lietuvos gyventojų – 86% – daugiau ar mažiau yra girdėję/žino apie Lietuvai skiriamą ES struktūrinių fondų paramą. Apie naująjį 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos Lietuvai etapą žino kiek mažiau nei pusė – **44%** – respondentų.

Daugumos (76%) šių respondentų nuomone, Lietuvai skiriama ES struktūrinė parama yra ilgalaikė investicija į ateitį. 60 % visuomenės nurodė, kad žino Ekonomikos augimo veiksmų programą, 36 % nurodė žinantys Žmogiškųjų išteklių veiksmų programą ir 28 % Sanglaudos skatinimo veiksmų programą.

Dauguma gyventojų daugiau ar mažiau norėtų (78%) gauti daugiau informacijos apie galimybes pasinaudoti 2007–2013 m. ES struktūrine parama. Šie respondentai norėtų daugiau sužinoti apie ES struktūrinės paramos naudą kiekvienam gyventojui ir Lietuvai (53%) bei jų savivaldybėje ES paramos lėšomis įgyvendinamus projektus (50%). Taip pat nemaža dalis apklaustųjų norėtų gauti daugiau informacijos apie ES struktūrinės paramos lėšomis remiamas veiklas (42%), projektus, kurių rezultatais galėtų pasinaudoti (39%) bei reikalingus dokumentus finansavimui gauti (34%). Priimtinausi informacijos šaltiniai dominančiai informacijai apie ES

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

struktūrinę paramą gauti, pasak respondentų, yra televizija (47%), spauda (42%) bei internetas (33%). Dažniausiai respondentai pageidauja, jog informacija apie 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą būtų skelbiama per nacionalinę televiziją.

2009 m. pradžioje taip pat buvo atliktos **galimų pareiškėjų** bei jau **pateikusių paraiškas pareiškėjų** pagal 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos priemonės nuomonės tyrimai. Tyrimo rezultatai parodė, kad 55 % galimų pareiškėjų žino apie naująjį 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų paramos etapą. Apie Žmogiškųjų išteklių veiksmų programą daug žino 44 % galimų pareiškėjų (dar 42 % kažką girdėjo), apie Sanglaudos skatinimo veiksmų programą daug žino 28 % (kažką girdėjo 41%) ir apie Ekonomikos augimo veiksmų programą daug žino 26 % (kažką girdėjo 55 %).

Didelio masto informacinė kampanija, visuomenės informavimas

Finansų ministerija 2008 m. gegužės 28-29 d. Vilniuje, „Litexpo“ konferencijų ir parodų centre, organizavo **kontaktų mugę „Regionų lyderiai“**. Jau antrą kartą rengiamoje mugėje socialiniams-ekonominiams partneriams, visuomenei, projektų vykdytojams ir potencialiems pareiškėjams pristatyti apie 78 iš daugiau kaip 3500 įvairiuose Lietuvos regionuose sėkmingai įgyvendinamų projektų, finansuojamų iš ES struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo. Mugės metu veikė paramos „kavinė“, kurioje į aktualius klausimus atsakinėjo ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų atstovai. Renginio metu taip pat buvo paskelbti ir apdovanoti Regionų lyderiai – dešimt sėkmingai įgyvendinamų ES struktūrinės paramos projektų, po vieną iš kiekvienos apskrities. Apie projektus nugalėtojus parengti filmukai transliuoti LTV „Labas rytas“ laidos metu. Be to, siekiant pristatyti 2004–2006 m. ES struktūrinės paramos rezultatus ir projektų gerą patirtį, 2008 m. buvo išleistas reprezentacinis nuotraukų albumas „Idėja. Įkvėpimas. Sėkmė“.

2008 m. balandžio-gegužės mėn. vykdyta kampanija spaudoje apie 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos prioritetus ir paprastesnes projektų administravimo sąlygas.

2008 m. rugpjūčio 20 ir 22 d. Finansų ministerija Druskininkuose ir Palangoje organizavo linksmas ir kūrybiškas popietes visai šeimai – „**ES struktūrinės paramos mozaika**“, kurių metu miestų gyventojai ir svečiai piešė gerąsias permainas, kurios įvyko Lietuvoje ES struktūrinių fondų dėka.

Visa aktuali informacija apie 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą, priemonių aprašymai, kvietimai teikti paraiškas, leidiniai, metodinės rekomendacijos, teisės aktai, pranešimai spaudai, naujienos apie organizuojamus renginius ir kt. skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt.

Remiantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1828/2006 7 str. 2 d., Finansų ministerija **2008 m. gegužės 9 dieną** iškelė ES vėliavas priešais Finansų ministerijos pagrindines patalpas J.Tumo-Vaižganto 8A/2 bei priešais Finansų ministerijos nuomojamas patalpas, esančias Gynėjų g. 16, Vilniuje, taip pat suorganizavo Vadovaujančiosios institucijos atvirų durų dieną, skirtą ES paramą administruojančioms institucijoms ir socialiniams-ekonominiams partneriams.

Paramos gavėjų skelbimas

ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt publikuojama ir kasdien atnaujinama informacija apie visus pateiktus, vertinamus ir įgyvendinamus 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos projektus. Čia taip pat galima atlikti pateiktų, vertinamų ir įgyvendinamų projektų paiešką pagal įvairius paieškos kriterijus.

Techninės paramos veiksmų programos metinė įgyvendinimo ataskaita už 2008 m.

Galimų pareiškėjų ir projekto vykdytojų informavimas

2008 m. gruodžio 1, 2, 4 d. Finansų ministerija organizavo **informacinius renginius galimiems pareiškėjams bei projektų vykdytojams „Apie paramą – iš ESmės. 2007–2013 m. struktūrinių fondų galimybės“** Tauragėje, Utenoje ir Alytuje. Renginių metu buvo pristatytas naujasis 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos finansavimo laikotarpis, taip pat renginių lankytojai galėjo gauti konsultacijas ir užmegzti kontaktus su visų ES struktūrinės paramos administravime dalyvaujančių institucijų atstovais. Renginių metu pristatytas leidinukas „Apie paramą – iš ESmės. 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų galimybės“, kuriame pareiškėjams glaustai pristatomos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos priemonės.

Pagal Projekto administravimo ir finansavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 (Žin., 2008, Nr. 4-132) konkurso būdu atrenkamų projektų kvietimus teikti paraiškas ES struktūrinei paramai gauti įgyvendinančios institucijos publikuoja „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“, bent viename iš šalies dienraščių taip pat talpinami ir ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt. Įgyvendinančioji institucija, atsižvelgdama į tikslines pareiškėjų grupes, kvietimų teikti paraiškas skelbimus gali papildomai publikuoti ir kituose leidiniuose.

Valstybės ir regionų projektų atrankos atveju, sudaryti ir patvirtinti valstybės ir regionų projektų sąrašai taipogi skelbiami ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt.